

Heikki Humberg, Katja-Maaria Kilponen

Olli Piik ja Akseli Hulkkonen olivat roudaamassa Imatra big band festivaaleilla. Perinteenä on, että armeijaan lähteviltä nuorilta miehiltä ajellaan tukka talkoovoimin. Tällä kertaa tukat lähtivät Mikko Ihalaiselta ja Altti Salolta. Festarikoira Jalolla oli tapahtumassa tärkeitä vartiointi- tai söpöilytehtäviä.

Nuori polvi on perinteistä talkooväkeä vaativampaa

Palkatonta työtä tekevä odottaa saavansa selkeitä ohjeita ja palautetta työstään. Eri festivaaleilla työskentelee joka vuosi jopa 20 000 vapaaehtoista.

Riina Nokso-Koivisto **FESTIVAALIJÄRJESTÄJÄN** ei missään nimessä kannata pitää talkooväkeä itsestäänselvyytenä. Kulttuuritapahtumien talkootyötä tutkinut lehtori **Juha Iso-Aho** Humanistisesta ammattikorkeakoulusta arvioi, että tätä kuitenkin tapahtuu.

–Talkoolaiset puhuivat yllättävän kriittisesti siitä, kuinka työ oli organisoitu ja johdettu, Iso-Aho sanoo.

Osa harmitteli, ettei heitä juurikaan ohjeistettu tai opastettu, eikä työstä saanut palautetta tai kiitosta.

Toisaalta tutkimus osoitti,

että palkattoman työn tekijät palkitaan paremmin kuin ennen. Tavallista on, että talkoolainen saa festivaalipassin, ruuat työaikana, paidan työtä varten sekä kutsun päätösbiileisiin.

–Aineellisia palkkioita on vaikea lisätä, tai verottaja puuttuu asiaan. Sen takia kannattaa parantaa henkistä palkitsemista, joka on monelle talkoolaiselle se tärkeämpi motiivi lähteä mukaan.

Aineellisia palkkioita on vaikea lisätä, tai verottaja puuttuu asiaan.

Juha Iso-Aho

Yksi tapa palkita ja sitouttaa on informaatio.

–Talkooväelle voisi ehkä kertoa joitakin asioita ennen kuin ne julkistetaan suurelle yleisölle. Tapahtuman päättyttyä kannattaisi tiedottaa siitä, miten kokonaisuus sujui.

Tiedon jakaminen viestii,

että talkoolaisella ja hänen työpanoksellaan on merkitys koko tapahtuman kannalta.

ISO-AHON MIELESTÄ talkooväen kriittisyys voi kertoa myös siitä, että nuori polvi on perinteistä talkooväkeä vaativampaa. Heillä on myös varaa valita. Nuoret voivat oman kunnan kulttuuritapahtuman sijaan lähteä talkootöihin vaikka toiselle puolelle maailmaa.

–Toisaalta nuori voi lähteä festivaaleille tekemään ilmaista työtä oppiakseen, päästäkseen alalle.

Talkoolaisien mielestä osallistumisesta saa vastineeksi myös elämyksiä ja yhteisöllisyyttä: pääsee joukkoon mukaan.

Talkooväkeä kannattaa kohdella arvostavasti, että heitä riittäisi jatkossakin. Eri festivaaleilla työskentelee vuosittain karkean arvion mukaan 10 000–20 000 talkoolaista. Yhtä festivaalin vakinaista työntekijää kohti tapahtumissa työskentelee yli 30 vapaaehtoista, joten ilman talkoo-

laisia suurin osa festivaaleista ei toteutuisi.

PERINTEISTÄ talkootyötä on jo muuttanut tiukka viranomaisvalvonta. Jokaista vapaaehtoista ei voi tuosta vain laittaa järjestysmiehen hommiin tai keittiöön: on oltava järjestysvalvojakortti ja hygienia-

passi.

–Tämä on johtanut ikään kuin puoliammattimaiseen talkootyöhön, jossa festivaali ulkoistaa tehtäviä. Se ostaa esimerkiksi järjestyksenvalvonnan yhdistykseltä, jonka jäsenet tekevät talkootyötä yhdistykselleen, eivät festivaalille.

Yhä useamman festivaalin järjestää paikallisen yhdistyksen sijaan voittoa tavoitteleva yritys.

–Onko ihminen yhtä valmis tekemään palkatonta työtä vaikkapa **Sedu Koskiselle**, jonka festari saattaa seuravana kesänä siirtyä jo eri kaupunkiin.

Imatralla tuttu porukka talkoilee vuodesta toiseen

Riina Nokso-Koivisto

IMATRA big band festivaaleilla tiedetään vapaaehtoistyön arvo. Talkoissa on joka kesä noin 70 henkeä, minkä lisäksi festivaali ostaa järjestysvalvontaa muun muassa urheiluseuroilta.

–Voisi arvioida, että meidän talkoolaisistamme kolme neljästä on vanhoja tuttuja, joiden mukana tulee aina joitain uusia vapaaehtoisia, markkinointipäällikkö

Jaana Komi kertoo.

–Lisäksi kuka tahansa voi täyttää rekrytointilomakkeen meidän nettisivuillamme ja hakea töihin. Jos sopivia hommia löytyy, kyllä mukaan pääsee.

YLEENSÄ talkoolaisilta on vaadittu täysikäisyyttä, mutta esimerkiksi lasten tapahtumissa voivat työskennellä myös alaikäiset.

–Palkkioksi talkoolai-

set ovat saaneet festaripassin, vapaalippuja, t-paidan ja ruuan työvuoron aikana. Viikon aikana minimivelvoite on viisi työvuoroa, joiden pituus vaihtelee kuudesta tunnista ylöspäin.

Moniin muihin tapahtumiin verrattuna talkootyöläisten määrä on Imatralla pieni.

Esimerkiksi Ilosaarirockissa on parhaimmillaan talkoilut jopa 2 000 ihmistä.